

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W KLUCZBORKU

2010 ROK

Kluczbork – marzec – 2011

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) jest samodzielną jednostką organizacyjno – budżetową Powiatu.

Jednostka została powołana w celu wykonywania zadań Powiatu, zarówno własnych jak i zleconych, w zakresie: pomocy społecznej oraz polityki prorodzinnej.

PCPR posiada dobre warunki lokalowe oraz odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy. Pracownicy zatrudnieni w PCPR posiadają odpowiednie przygotowanie merytoryczne oraz spełniają wymagania wynikające z obowiązujących przepisów.

W 2010r. w PCPR zatrudnionych było 16 osób /12,75 etatów/ oraz radca prawny i 1 psycholog na umowę zlecenie.

1. Do zadań własnych Powiatu realizowanych przez PCPR w 2010 roku w ramach pomocy społecznej należało :

- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej,
- realizacja działań w ramach interwencji kryzysowej, w tym prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej we współpracy z Caritas,
- kierowanie osób do domów pomocy społecznej,
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców poprzez kierowanie dzieci i młodzieży do placówki opiekuńczo wychowawczej zgodnie z postanowieniem sądu,
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje placówek rodzinno - wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym niektóre typy placówek opiekuńczo – wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze, domy pomocy społecznej i rodziny zastępcze,
- organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu,
- realizacja programu współfinansowanego ze środków EFS,
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb.

Wszystkie zadania realizowane były w oparciu o opracowaną w 2002 r. Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych zatwierdzoną Uchwałą Rady Powiatu z 28 czerwca 2002r.

I

Poradnictwo specjalistyczne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od początku swej działalności realizując zadania ustawowe z zakresu pomocy społecznej prowadzi specjalistyczne poradnictwo oraz spełnia funkcję informacyjną udzielając informacji o prawach i uprawnieniach zgłaszającym się osobom.

W 2010r. poradnictwo specjalistyczne, prowadzone było przez 2 psychologów oraz radcę prawnego, w ramach porad indywidualnych w godzinach pracy, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu oraz w ramach interwencji kryzysowej.

W ubiegłym roku z porad psychologa, radcy prawnego skorzystało 261 osób.

W ramach poradnictwa specjalistycznego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie podejmuje następujące zadania:

- nawiązanie kontaktu z osobą znajdującą się w kryzysie, zadbanie o jej względny komfort psychiczny i ochronę przed ewentualnymi bezpośrednimi zagrożeniami,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa,
- określenie stanu psychicznego i głębokości psychicznych oraz społecznych skutków kryzysu (diagnozowanie ofiar i sprawców przemocy domowej głównie na potrzeby prowadzonych terapii oraz toczących się postępowań sądowych),
- ustalenie źródeł kryzysu,
- przeprowadzenie interwencji nastawionej na pomoc w pokonaniu przez klienta zewnętrznych trudności i zmniejszenie najdotkliwszych objawów reakcji kryzysowej (lęk, napięcie, poczucie zagrożenia) poprzez udzielenie pomocy psychologicznej, socjalnej oraz poradnictwa prawnego.

Osoby zgłaszające się mogły również uzyskać pomoc w postaci m.in.:

1. Poradnictwa psychologicznego:

- krótkoterminowa terapia skoncentrowana na problemie;
- diagnozowanie i sporządzanie opinii;
- uzyskanie oceny i wskazań do dalszego leczenia;
- przeprowadzanie mediacji;
- psychoedukacja.

2. Poradnictwa prawnego:

- ochrona prawna dziecka;
- alimentacja;
- znęcanie nad rodziną;
- rozwód, separacja- gdy stwierdzono w rodzinie przemoc;
- sprawy o leczenie;
- edukowanie osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie procedury prawnej.

II.

Interwencja kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku od 2002r. zajmuje się pomocą osobom dotkniętym kryzysem w szczególności przemocą w rodzinie.

Interwencja kryzysowa jest działaniem zmierzającym do odzyskania przez osobę dotkniętą kryzysem – zdolności do jego samodzielnego pokonania. W przypadku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ma charakter pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej. Służy kompleksowemu wsparciu osoby w kryzysie. Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Od 10 kwietnia 2002 roku przy PCPR działa **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej** mieszczący się w pomieszczeniach Caritas przy ul. Katowickiej 8. Ośrodek zapewnia schronienie osobom pokrzywdzonym poprzez izolowanie ich od sprawcy przemocy. Z Ośrodka korzystają też osoby, które na skutek nagłej sytuacji kryzysowej stały się bezdomnymi i oczekują na miejsce w domach, gdzie mogą przebywać dłużej np. na dom matki i dziecka lub mają realną szansę na otrzymanie mieszkania socjalnego.

Osoba zagrożona przemocą domową może przebywać w Ośrodku maksymalnie 3 miesiące, pod warunkiem współpracy tej osoby z pracownikiem Ośrodka oraz psychologiem i radcą prawnym (wspólne konstruowanie planu wyjścia z przemocy i konsekwentne go realizowanie).

Obsługę hostelową zapewnia Caritas, natomiast pomoc specjalistyczną pracownicy PCPR. Zaplecze Ośrodka obejmuje 3 pokoje (razem może zamieszkiwać 8 osób), kuchnię, łazienkę oraz pomieszczenie służbowe dla osoby dyżurującej.

Osoby w kryzysie mogą zgłaszać się do Ośrodka przez całą dobę poprzez kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz policją. Osoby przebywające w Ośrodku mają zapewnioną całodobową opiekę, a także wsparcie psychologiczne. Dyżury pełnione są przez pracownika Kluczborskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego „Samarytanin”, jak również pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz szpitala.

Po opuszczeniu Ośrodka często kontynuowana jest pomoc prawna, psychologiczna oraz socjalna.

Na przestrzeni 9 lat działalności (do 2010r. włącznie) w Ośrodku przebywało 171 osób. W 2010r. w Ośrodku umieszczono 11 osób.

W 2010 r. podobnie jak w latach ubiegłych, pracownicy PCPR prowadzili pracę socjalną z ofiarami kryzysu, które z różnych względów nie zostały umieszczone w Powiatowym Ośrodku Kryzysowym. Były to osoby funkcjonujące zarówno w związkach konkubenckich, w związkach małżeńskich, jak również skonfliktowane osoby pozostające ze sobą w rozmaitych układach rodzinnych, czy partnerskich. Oprócz osób w dużej mierze samodzielnych, zgłaszały się również osoby niepełnosprawne, przewlekłe chore (również psychicznie), niewydolne wychowawczo, często były to osoby bezrobotne, w bardzo trudnej sytuacji materialnej.

W każdym przypadku interwencja była wysoce zindywidualizowana. Wymagała wielu działań, współpracy z osobą w kryzysie i jej otoczeniem, nierzadko współdziałania z kilkoma instytucjami.

III

Zespół interdyscyplinarny

Zgodnie z **nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 1 sierpnia 2010 r.** kontynuuje się spotkania zespołu interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzi pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Pomocy Społecznej, kuratorzy, dzielnicowi. Zespół spotyka się co miesiąc. W trakcie spotkań omawiane są bieżące problemy rodzin z terenu gminy Kluczbork objętych pomocą instytucji. Ustala się wspólnie zakres działań pomocowych dla konkretnej rodziny, by kompleksowo i szybko wypracować wyjście z kryzysu dla danej rodziny (również w tym celu, by działania instytucji nie wykluczały się wzajemnie).

IV.

Pomoc instytucjonalna. Domy pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających”. W Domach umieszczane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych (ustawa o pomocy społecznej – art.54).

W Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku umieszczane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, które nie mogą liczyć na opiekę i wsparcie rodziny lub osób bliskich którym nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych.

Każdy mieszkaniec Domu objęty jest indywidualnym planem wsparcia, w którym wyznacza się wielostronne działania mające na celu takie oddziaływanie na pensjonariusza, aby zapewnić jak największą samodzielność i samoobsługę, rozwijać jego zainteresowania i maksymalnie usprawniać fizycznie i psychicznie. Plany takie opracowywane są przez zespoły opiekuńczo – terapeutyczne, w których działa personel bezpośrednio zajmujący się mieszkańcem – pielęgniarki, rehabilitanci, opiekunki, pracownicy socjalni i terapeuci zajęciowi.

Domy pomocy społecznej w ciągu ostatnich kilku lat stały się nowoczesnymi instytucjami świadczącymi usługi na wysokim poziomie.

Formą kompleksowego zaspokajania potrzeb ludzi potrzebujących stałej opieki całodobowej w naszym powiecie są dwa domy pomocy społecznej, z którymi PCPR współpracuje.

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią dla osób przewlekle somatycznie chorych mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej liczący 95 miejsc. Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób starszych.

Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza dla osób niepełnosprawnych fizycznie całodobowo, świadczący usługi dla 45 –ciu mieszkańców.

2. Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn zapewnia opiekę i rehabilitację 70 mieszkańcom.

W 2010 roku czas oczekiwania na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku wynosił około 2 - 3 miesięcy, w związku z tym umieszczono 44 osoby.

W 2010 r. w Domu Pomocy Społecznej w Gierałcicach nie było przyjęć z powodu braku miejsc.

Koszt utrzymania w naszych DPS-ach w 2010 r. wynosił: w Gierałcicach 2 327,00 zł, a w Kluczborku – 2 155,00 zł.

Domy Pomocy Społecznej w Kluczborku spełniają obowiązujące standardy i otrzymały wpisy do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Opolskiego.

Osoby umieszczane i opuszczające DPS w Kluczborku w latach 2008-2010

Rok	Liczba osób umieszczonych	Liczba osób opuszczających DPS				
		Liczba osób, które odeszły, ogółem	Zgony	Przeniesienia	Odeszły do rodziny	Usamodzielnione
2008	35	37	32	0	3	2
2009	29	30	21	4	5	0
2010	44	43	35	3	5	0

V

Opieka nad dzieckiem.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Najczęstszymi powodami umieszczania dzieci w Powiecie kluczborskim w domach dziecka lub rodzinach zastępczych jest bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo- wychowawczych uzależnienia rodziców od alkoholu, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza, związane z tym złe warunki mieszkaniowe, w których dzieci nie mają możliwości prawidłowego rozwoju.

W Powiecie kluczborskim funkcjonuje jeden dom dziecka „Nasz Dom” Bogacica – Bąków, który zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu z 31 marca 2005r. od 1 lipca 2005 r. funkcjonuje w nowych strukturach tzn. w Bakowie utworzona została grupa usamodzielniających się wychowanków /powyżej 14 roku życia/, którzy zgodnie z założeniem, samodzielnie w ramach wolności osobistej planują wykorzystanie czasu wolnego rozwijając swoje zainteresowania i predyspozycje. Wychowankowie wykonują samodzielnie obowiązkowe czynności codzienne takie jak pranie, zakupy odzieży, artykułów szkolnych i żywnościowych, gotowanie posiłków i sprzątanie pomieszczeń całego domu. Aktywnie uczestniczą w codziennym funkcjonowaniu placówki.

Takie rozwiązanie pozwoliło na konstruktywną działalność wychowawczą oraz wprowadzenie nowych pomysłów pedagogicznych albowiem ich adresatami jest jednorodna wiekowo młodzież.

Wprowadzone zmiany organizacyjne są zgodne z aktualną koncepcją opieki i pracy z dzieckiem i rodziną. Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2005r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 37, poz.331) przewiduje tworzenie placówek wielofunkcyjnych, łączących w sobie różne formy opieki nad dzieckiem.

Stopień standaryzacji w Domu Dziecka został zrealizowany. Placówka otrzymała wpis do wojewódzkiego rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Na podstawie postanowień sądu w ubiegłym roku umieszczono w placówkach opiekuńczo wychowawczych 7 małoletnich z naszego powiatu, w tym 6 w naszym powiecie. Dwoje dzieci umieszczonych na terenie innego powiatu przeniesiono do naszej placówki w Bogacicy.

Koszt utrzymania dziecka w Domu dziecka „Nasz Dom” Bogacica- Baków w 2010r. wynosił 2 238,37 zł.

VI

Opieka nad dzieckiem.

Rodziny zastępcze. Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczych.

Działalność rodzin zastępczych regulują przepisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. Rodziny zastępcze zostają utworzone na mocy postanowienia sądu na wniosek osób chcących przysposobić dzieci. Jest to najbardziej wskazana forma opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców.

W 2010r. utworzono 7 nowych rodzin zastępczych, w które zapewniły opiekę 9 dzieciom. Dwie istniejące już rodziny przyjęły 2 dzieci. Łącznie w ubiegłym roku w powiecie kluczborskim funkcjonowało 69 rodzin zastępczych, w tym 11 niespokrewnionych, łącznie zapewniono opiekę dla 90 dzieci z Powiatu kluczborskiego.

Na mocy porozumień z innymi powiatami 9 dzieci z naszego Powiatu przebywa w rodzinach zastępczych.

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja przewagi rodzin zastępczych spokrewnionych nad niespokrewnionymi. Rodzin zastępczych spokrewnionych w 2010r. było 58 .

Niestety w rodzinach zastępczych również pojawiają się problemy, wynikają one głównie z:

- braku porozumienia między osobami starszymi a dziećmi (zwłaszcza dziećmi dorastającymi), tzw. konflikt pokoleń,
- konfliktem między rodziną zastępczą a rodziną biologiczną dziecka, co skutkuje negatywnym zachowaniem dziecka w stosunku do rodziców zastępczych,
- również z tego, że rodziny zastępcze są także samotnie wychowujące dziecko,
- braku kwalifikacji rodziny zastępczej stosunku do dzieci, które zostały umieszczone zostały w rodzinie zastępczej ze względu na alkoholizm lub przemoc w rodzinie i wymagają szczególnej opieki.

W związku z powyższym roku 2010 r. każda rodzina zastępcza została objęta pomocą psychologiczną przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku. W planach jest utworzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, które zgłaszają problemy, aktualnie odbywa się proces rekrutacji osób zainteresowanych tą formą wsparcia.

Zgodnie z wymogiem ustawowym rodziny zastępcze zobowiązane są osobiście sprawować opiekę nad powierzonym dzieckiem do uzyskania przez nie pełnoletniości otrzymując co miesiąc finansową pomoc na częściowe pokrycie kosztów jego utrzymania. Po ukończeniu przez wychowanka 18 roku życia, jako osoba pełnoletnia zostaje on sam objęty pomocą finansową.

Poniższa tabela przedstawia rodzaj oraz ilość udzielonej pomocy wychowankom z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczych:

Rodzaj pomocy	Wychowankowie rodzin zastępczych	Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych
	Ilość osób	Ilość osób
Kontynuacja nauki	31	18
Usamodzielnienie	5	1
Zagospodarowanie	8	6
Łącznie	44	25

W ramach ustawowych zadań pomocy w integracji ze środowiskiem osób opuszczających niektóre rodzaje placówek opiekuńczo - wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich oraz rodziny zastępcze, prowadzona była praca socjalna. W 2010r. do usamodzielniających się wychowanków skierowana była oferta w ramach projektu systemowego „Dobry Start” realizowanego w oparciu o środki unijne.

Niezrealizowanym zadaniem pozostaje wciąż zapewnienie mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających wymienione placówki oraz rodziny zastępcze.

W przypadku usamodzielniających się wychowanków z placówek naszego Powiatu dużą pomoc w pozyskaniu lokalu z zasobów gminnych czyni personel placówki natomiast PCPR interweniuje w przypadku wychowanków opuszczających rodziny zastępcze.

VII

Niepełnosprawność

Do zadań zleconych przez administrację rządową realizowanych przez PCPR należy dofinansowanie do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych / Dz. U. 2008,Nr 14 poz.92 /.

Zgodnie z art.7ust.1 cytowanej ustawy rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Do zadań Powiatu realizowanych przez PCPR w ramach cytowanej ustawy w ubiegłym roku należało:

- opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- współpraca z instytucjami administracji samorządowej w opracowywaniu i realizacji cytowanych programów,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- dofinansowanie :
 - Ø uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - Ø sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - Ø zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - Ø likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - Ø rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - Ø dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

Od 2008 roku zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy .

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych przekazuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Wysokość środków przekazanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację w 2010 roku określonych zadań, dla Powiatu kluczborskiego wynosiła 876 341,00zł w tym 812 216 ,00 zł z przeznaczeniem na rehabilitację społeczną realizowaną przez PCPR. Środki wykorzystane przez Powiatowy Urząd Pracy na rehabilitację zawodową wyniosły 64 123,00zł. środki z PFRON zostały wykorzystane w 100%.

Wysokość przyznanych przez PFRON środków finansowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z

późn. zm.) przypadających według algorytmu na przestrzeni lat 2006 – 2010 ulegała stopniowemu zmniejszeniu kształtowała się następująco:

2006	2007	2008	2009	2010
1.021.281	1.037.870	1.302.555,00	975.576,00	876.341,00

Poniżej przedstawiono w ujęciu tabelarycznym zakres realizowanych spraw. Tabela obrazuje ilość osób niepełnosprawnych, których wnioski o dofinansowanie na poszczególne programy zostały rozpatrzone pozytywnie oraz wysokość środków, na ich pokrycie.

Informacja o udzielonej pomocy z zakresu rehabilitacji społecznej dla niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Kluczborskiego w latach 2006-2010.

Przeznaczenie dofinansowania	2006		2007		2008		2009		2010	
	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	Kwota	Ilość osób	kwota
Turnusy rehabilitacyjne	266	156.467	365	227.316	284	190.553	145	105.604	159	104.735
Imprezy integracyjne	978	19.662	77	14.544	169	12.419	294	17.711	160	2.664
Program ortopedyczny	480	336.119	428	255.330	441	362.927	215	207.096	350	176.558
Likwidacja barier funkcjonalnych	49	167.717	48	204.607	36	181.143	20	101.275	24	84.359
Rehabilitacja zawodowa (PUP)	6	5.966	-	-	18	150.059	16	99.296	13	64.123
WTZ	25	335.350	30	318.583	30	362.178	30	399.492	30	443.880
Razem	1.804	1.021.281	948	1.020.380	978	1.259.279	720	930.474	736	876.319

Od lutego 2001 przy PCPR działa powołany przez Starostę w ramach zadań z zakresu administracji rządowej Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, działający na podstawie przepisów cytowanej już ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu

osób niepełnosprawnych i przepisów wykonawczych, PCPR zapewnia obsługę biurową i księgową Zespołu.

Zespół orzeka osoby dorosłe oraz od 01.02.2002r. dzieci z Powiatu kluczborskiego.

W komisjach lekarskich orzekają lekarze specjaliści tj. 2 internistów, ortopeda, dermatolog, neurolog oraz pediatra w przypadku komisji dziecięcych. Dodatkowo w skład komisji orzekających wchodzi pracownicy socjalni, doradca zawodowy z PUP, psycholog i pedagog.

W roku 2010 dla osób dorosłych wydano 946 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Koszt funkcjonowania Zespołu w 2010r. wyniósł 110 998 zł.

Dwóch pracowników zatrudnionych w PCPR wykonuje swoje obowiązki w ramach pracy w Zespole oraz na umowę zlecenie zatrudniony jest przewodniczący Zespołu.

VII

Programy i projekty

1. „Rozwijanie systemowej formuły pracy w Powiecie Kluczborskim z osobami doświadczającymi przemocy”

W roku 2010 w oparciu o środki z Województwa Opolskiego, PCPR zrealizowało projekt wyłoniony w procedurze konkursowej pn. „Rozwijanie systemowej formuły pracy w Powiecie Kluczborskim z osobami doświadczającymi przemocy”. W ramach projektu zrealizowano dwa podstawowe działania, wznowiono działalność grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zorganizowano szkolenia dla powstających zespołów interdyscyplinarnych na terenie gminy Wołczyn, Byczyna, Lasowice oraz działającego zespołu na terenie gminy Kluczbork w skład, którego wchodzi również pracownicy PCPR.

1. Celem grupy wsparcia było udzielenie wsparcia ze strony prowadzącego grupę jak i ze strony pozostałych jej członków, co bezpośrednio przyczyniło się to do zwiększenia świadomości w zakresie możliwości działania w sytuacjach przemocy, wpływało korzystnie na zmianę postaw na bardziej asertywne umożliwiając tym samym lepsze radzenie sobie z konsekwencjami negatywnych doświadczeń związanych z przemocą w rodzinie. Zajęcia zwiększyły ponadto świadomość odnośnie oceny sytuacji, w których występuje przemoc, pozwoliły rozróżnić jakie występują formy i rodzaje przemocy, a co się z tym wiąże zwiększają skuteczność przeciwdziałania występowaniu takich sytuacji.

Zajęcia cieszyły się dużą popularnością wśród uczestniczek. Deklarują one chęć dalszego korzystania z takiej formy przemocy, na spotkania przychodziły również osoby, które dowiedziały się o działaniu grupy od swoich znajomych czy też z reklam zamieszczonych w prasie.

Zakłada się kontynuację spotkań grup wsparcia. Przewiduje się również rekrutację osób, które jeszcze nie korzystały z grupowej formy wsparcia. Przyczyni się to do zwiększenia świadomości w zakresie możliwości działania w sytuacjach przemocy, zwiększy postawy asertywne oraz umożliwi lepsze radzenie sobie z konsekwencjami negatywnych doświadczeń związanych z przemocą w rodzinie.

2. Działalność szkoleniową i edukacyjną PCPR w 2010r. zrealizowano w szczególności dla osób pracujących z ofiarami przemocy domowej, przeprowadzono cykl szkoleń:

- 1) Jednodniowe szkolenie pt. „Program interwencji kryzysowej w społecznościach lokalnych - podejście wielodyscyplinarne”. W szkoleniu wzięło udział 30 osób z terenu całego Powiatu Kluczborskiego pracujących w takich sytuacjach jak OIK, PZPR, PPP, OPS, Policja, Sąd.
- 2) Trzydniowe szkolenie pt. „Postępowanie w konkretnych rodzajach kryzysu: zespół stresu pourazowego, kryzys zagrożenia życia i uzależnienie od substancji chemicznych”. W szkoleniu brało udział 15 osób. Były to osoby z terenu gminy Kluczbork pracujące w takich instytucjach jak OIK, PCPR, PPP, OPS, Policja, Sąd.
- 3) Trzydniowe szkolenie pt. „Teoria i praktyka interwencji kryzysowej: Podstawowe umiejętności prowadzenia interwencji kryzysowej”. W szkoleniu wzięło udział 15 osób z terenu gmin Lasowice, Wołczyn, Bieczyna pracujące w takich instytucjach jak OIK, PPP, OPS, Policja, .

Szkolenia przyczyniły się przede wszystkim do zwiększenia wiedzy na temat zasad prawidłowego i sprawnego działania zespołu interdyscyplinarnego. Ponadto uczestnicy zdobyli oraz utrwaliли wiedzę na temat radzenia sobie w różnego typu kryzysach (zespół stresu pourazowego, autoagresja, uzależnienia, przewlekłe choroby psychiczne, zaburzenia osobowości) oraz w zakresie możliwości i uprawnień zespołu interdyscyplinarnego. Dodatkowo w formie warsztatowej przećwiczono pracę zespołu w hipotecznej sytuacji kryzysowej w rodzinie gdzie ustalono zadania dla poszczególnych członków zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z ich kompetencjami oraz wypracowano rozwiązanie problemu. Szkolenie ułatwiło współpracę pomiędzy instytucjami, odciążając pracowników instytucji poprzez delegowanie im konkretnych zadań. Dzięki temu wykluczono powielanie tej samej pracy na rzecz jednego klienta przez różne instytucje, co jest niezwykle istotne w kryzysie, zapobiega powtórnemu zranieniu klienta uwikłanego w przemoc oraz przeciwdziała zjawisku wyuczonej bezradności.

Szkolenia oraz grupa wsparcia, prowadzone były przez psychologów z doświadczeniem w pracy w z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie na podstawie zawartych umów zleceń.

Przy realizacji zadania, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało ze Stowarzyszeniem Wspierania Rozwoju IM-PULS z Kluczborka, oraz z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci o/ Kluczbork, które wspomagały rekrutację uczestników Grupy Wsparcia.

W ramach grupy wsparcia z pomocy skorzystało 40 osób, przeprowadzono 167 godz. zajęć.

Na wymienione zadania pozyskano z Województwa Opolskiego kwotę 24 950 zł.

2. „Dobry Start” – kolejna edycja

Od czerwca 2008 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kluczborku realizuje projekt systemowy „Dobry Start” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach projektu pomocą objęto w latach 2008 – 2010 ogółem 84, w tym osoby niepełnosprawne nieaktywne zawodowo i młodzież usamodzielniająca się z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych w ramach indywidualnego programu usamodzielniania.

2008 rok – 18 osób

2009 rok – 15 osób

2010 rok – 51 osób

Całkowity koszt projektu w poszczególnych latach wynosił :

2008 rok – 142.490,50 zł.

2009 rok – 117.113,88 zł.

2010 rok – 393.391,00 zł.

W 2010r. projekt adresowany był do bezrobotnych osób niepełnosprawnych, będących w wieku aktywności zawodowej, zamieszkałych na terenie Powiatu kluczborskiego oraz usamodzielniających się wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo –wychowawczych. Łącznie 51 osób.

W ramach projektu „Dobry Start” każdy z uczestników otrzymał następujące formy wsparcia:

1) Wsparcie psychologiczno-doradcze w postaci indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym i psychologiem.

2) Grupowe warsztaty z pełnienia ról społecznych, z przedsiębiorczości oraz trening interpersonalny.

Podczas warsztatów uczestnicy zdobywali m.in. wiedzę na temat przełamywania stereotypowego postrzegania roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i zawodowym, mogli rozwijać swoją aktywność ekonomiczną, poznali lokalny rynek pracy i zostali przygotowani do poszukiwania pracy, a także poznawali jakie są sposoby radzenia sobie ze stresem, jak rozwiązywać konflikty i jak radzić sobie w trudnych sytuacjach.

3) Szkolenia zawodowe i kursy dobrane do ich indywidualnych potrzeb i możliwości, np. obsługa komputera, prawo jazdy, operatora wózków widłowych, opieki nad osobą starszą i chorą i inne.

4) W każdej edycji projektu organizowany był wyjazd na turnus rehabilitacyjny (14 dni). Turnusy odbyły się w ośrodku położonym w urokliwej i spokojnej nadmorskiej miejscowości Jarosławiec.

Bezpośredni kontakt Morzem Bałtyckim, piaszczystą plażą, czystym powietrzem i uznanym w Europie leczniczym i nasyconym jodem mikroklimatem, sprawiły, że było to idealne miejsce na odpoczynek, rehabilitację i regenerację stanu zdrowia. Na podstawie badań lekarskich uczestnicy turnusu korzystali m.in. z takich zabiegów fizjoterapeutycznych jak: hydromasaż, magnoterapia, inhalacje solankowe, masaż suchy i wirowy, biostymulacja laserowa, prądy diadynamiczne, fluidoterapia, krioterapia.

Ponadto w ramach oszczędności zostały zorganizowane dodatkowe formy wsparcia, to są:

Wyjazdowe warsztaty socjokulturalne i zabiegi rehabilitacyjne w formie stacjonarnej. Głównym założeniem warsztatów było ułatwienie uczestnikom dostępu do szeroko pojętej kultury oraz kształtowanie świadomości społeczno-kulturalnej. Warsztaty łączyły elementy wiedzy o kulturze z budowaniem właściwych relacji interpersonalnych, edukacją, pedagogiką i resocjalizacją. W trakcie wyjazdu promowane były również aktywne formy spędzania czasu wolnego. Zajęcia teoretyczne jak i praktyczne ukierunkowane były na nabycie umiejętności właściwego wyrażania emocji oraz na formowanie właściwych postaw interpersonalnych. W trakcie wyjazdu organizowane były gry i zabawy

integracyjne, których głównym celem jest jeszcze lepsze poznanie się uczestników i integracja grupy oraz odreagowanie napięć i stresu.

3. „ Program wyrównywania różnic między regionami”.

Został wprowadzony do naszego województwa Uchwałą nr 27/2003 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 05 czerwca 2003 r.

Zasadą programu było wsparcie działań na wyrównywanie różnic między regionami w obszarze zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (obszar C), wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, likwidację barier w placówkach edukacyjnych i zakładach opieki zdrowotnej w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania (obszar B) oraz likwidację barier transportowych (obszar D).

Łączna kwota, jaką Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał w latach 2006 – 2009 na wspomniane powyżej zadania wyniosła **2.017.282,66 zł. Powiat kluczborski pozyskał najwięcej środków w Programie wyrównywania różnic (...) w województwie opolskim.**

Środki te w naszym Powiecie zostały wykorzystane w następujący sposób:

ROK	BENEFICJENCI	OBSZAR B	OBSZAR C	OBSZAR D	RAZEM
2006	Jedn. inne	0	40.887,50	696.355,00	737.242,50
	Jedn. powiatowe	0	0	83.100,00	83.100,00
2008	Jedn. inne	218.482,97	0	216.463,07	434.946,04
	Jedn. powiatowe	257.788,53	0	241.247,33	499.035,86
2009	Jedn. inne	188.832,56	0	0	188.832,56
	Jedn. powiatowe	74.125,70	0	0	74.125,70
	RAZEM	739.229,76	40.887,50	1.237.165,40	2.017.282,66

IX

Współpraca

PCPR współpracuje ze specjalistycznymi placówkami instytucjonalnymi pomocy społecznej w naszym powiecie, są to;

1. Dom Pomocy Społecznej w Kluczborku wraz z filią dla osób w podeszłym wieku mieszczący się przy ul. Wołczyńskiej 25.
Dom świadczy całodobowe usługi poprzez pielęgnację i rehabilitację osób starszych.
Filia Domu Pomocy Społecznej w Kluczborku przy ul. Sienkiewicza 20 dla osób niepełnosprawnych fizycznie.
2. Dom Pomocy Społecznej w Gierałcicach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn. Jest placówką pobytu całodobowego, świadczącą usługi 70 –ciu mieszkańcom.
3. Powiatowy Zespół Socjalizacyjno- Interwencyjny „Nasz Dom” Bogacica – Bąków zapewniający pobyt 44 wychowankom.
4. Warsztat Terapii Zajęciowej w Kluczborku ul. Katowicka 9 prowadzony przy Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, w 2009 roku zapewniał uczestnictwo 30 osobom. Warsztat jest placówką pobytu dziennego, w której rehabilitacja uczestników odbywa się zgodnie z indywidualnym programem terapeutycznym dostosowanym do możliwości osób niepełnosprawnych. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzi 6 pracowni artystyczno – plastyczną, krawiecką, rękodzielniczą, komputerową gospodarstwa domowego oraz aktywności zawodowej.

Roczny koszt działalności Warsztatów w 2010r. wyniósł 493 200,00 zł z czego 443 880 dofinansował PFRON oraz 49 320,00 samorząd powiatowy.

Zgodnie z §5 ust.5 Umowy z dnia 1 stycznia 2001r. o finansowaniu kosztów działalności warsztatów Terapii Zajęciowej, Warsztat składa Powiatowi roczne sprawozdanie z działalności.

W związku z powyższym sprawozdanie z działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

Realizując swoje zadania PCPR współpracowało z instytucjami gminnymi - ośrodkami pomocy społecznej, z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej oraz organizacjami pozarządowymi, które realizując swoje cele statutowe, angażują się w spontaniczną pomoc osobom potrzebującym nie wykluczając niepełnosprawnych mieszkańców naszego Powiatu. Wśród organizacji, z którymi współpracuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i należy wymienić :

- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kluczborku,
- Caritas Diecezji Opolskiej Rejon Kluczbork, świadczący usługi min. w postaci kuchni dla ubogich, usług rehabilitacyjnych i pielęgnacyjnych,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci o/Kluczbork
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Zaburzeniami Psychicznymi „Nadzieja „
- Kluczborskie Towarzystwo Pomocy Sprawnym Inaczej
- Świetlice terapeutyczno – wychowawcza „Parasol” I i II
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
- Związek Głuchych

- Związek Niewidomych
- Związek Kombatantów

Prężnie działające organizacje pozarządowe są oparciem dla niepełnosprawnych i spełniają szereg ról, w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące życia osób niepełnosprawnych,
- przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwości rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewnienia swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
- reprezentują środowiska osób niepełnosprawnych,
- prowadzą działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej na rzecz swoich członków.

Organizacje pozarządowe były w głównej mierze inicjatorami takich działań jak powiatowe festyny integracyjne, Powiatowe Dni Osób Niepełnosprawnych, które zrzeszają nie tylko osoby niepełnosprawne, w imprezach tych uczestniczyli przedstawiciele władz samorządu gminnego i powiatowego, młodzież z kluczborskich szkół i przedszkoli integracyjnych, organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy Powiatu. Spotkania takie były również okazją do wymiany informacji na temat różnych form pomocy dostępnych w naszym powiecie.

Statystyka.

W ramach realizowanych zadań PCPR w 2010r. udzieliło pomocy 1 815 klientom.

rodziny zastępcze 1 037 902,42 zł w tym ;

- udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci
- kontynuacja nauki wychowanków
- pomoc finansowa na usamodzielnienie wychowanków
- pomoc finansowa na zagospodarowanie wychowanków
- **placówki opiekuńcze i resocjalizacyjne 75 824,69 zł w tym :**
- kontynuacja nauki wychowanków
- pomoc finansowa na usamodzielnienie wychowanków
- pomoc finansowa na zagospodarowanie wychowanków
- **powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności – 110 998,06 zł,**
- **interwencja kryzysowa - 21 000 zł,**

oraz 876 319,00 zł, na zadania z rehabilitacji społecznej i zawodowej dla osób niepełnosprawnych będących zadaniami zleconymi przez administrację rządową, na które środki finansowe przekazuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2011 r.

LP.	NAZWA ZADANIA	KWOTA
Rodzinna opieka zastępcza		
1	Utworzenie 1 rodziny zastępczej zawodowej wielodzietnej	ok. 24 000 zł w skali roku
2	Utworzenie 1 rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego	ok. 31 700 zł w skali roku

PLAN PRACY

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

W KLUCZBORKU NA ROK 2011r.

LP.	ZADANIE	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI
1.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa	Dyrektor	Cały rok
2.	Prowadzenie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	Dyrektor Caritas Psycholog	Cały rok
3.	Współpraca z Domami Pomocy Społecznej w Gierałcicach i Kluczborku oraz z Domem Dziecka „Nasz Dom” Bogacica-Bąków	Dyrektor Pracownik ds. Pomocy Instytucjonalnej	Cały rok
4.	Kierowanie do DPS i placówek opiekuńczych i wychowawczych	Pracownik ds. Pomocy Instytucjonalnej	Cały rok
5.	Prowadzenie rodzin zastępczych,	Pracownik ds. rodzin	

	przygotowywanie dokumentacji, wypłata świadczeń dla rodzin zastępczych, nadzór	zastępczych Psycholog Pracownik socjalny	Cały rok
6.	Usamodzielnienia Wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńcze i wychowawcze	Pracownik socjalny	Cały rok
7.	Rozpatrywanie wniosków i przygotowywanie umów w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych	Dyrektor Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
8.	Rozpatrywanie wniosków i przyznawanie dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych, imprez integracyjnych	Dyrektor Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
9.	Przyznawanie dofinansowań do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego	Dyrektor, Pracownik ds. Rehabilitacji Społecznej	Cały rok
10.	Diagnoza potrzeb, opracowywanie i realizacja programów i strategii rozwiązywania problemów społecznych	Dyrektor	Doraźnie
11.	Organizowanie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu	Dyrektor	Cały rok
12.	Kontrola finansowo- księgowa PCPR oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności a także sprawozdawczość	Główna księgowa	Cały rok
13.	Sprawozdawczość z działalności PCPR, plan pracy i wykaz potrzeb	Dyrektor	Cały rok
14.	Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, sądem rodzinnym i	Dyrektor, Psycholog,	Cały rok

	instytucjami w zakresie realizowanych zadań oraz z organizacjami pozarządowymi	Pracownik ds. Rodzin Zastępczych	
15.	Realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS	Dyrektor Główny księgowy Pracownicy PCPR	Cały rok

